

Câu Chuyện

BẢO TỒN VĂN HÓA VIỆT NAM

TRẦN SĨ HUÂN

Thật ra rác khấp năm châu nơi nào có người Việt cư ngụ là có tổ chức văn hóa dưới nhiều hình thức, như mở các lớp dạy Việt ngữ, lễ giỗ tổ Hùng Vương v.v... Đặc biệt ở Dallas, tiểu bang Texas, Hoa Kỳ, hàng năm lại có triển lãm văn hóa nói lên cái hay cái đẹp của văn hóa VN bên cạnh các nền văn hóa khác.

Riêng tại San Jose, tiểu bang California, nơi tập trung khá đông người Việt trên dưới 50,000 người, nơi đã có hơn 50 đoàn thể họp lại thành một Liên Hội Người Việt Quốc gia thì hàng năm kể từ 1984 cứ mỗi lần Tết đến, Liên Hội đã tổ chức một Hội chợ Tết quy mô để giới thiệu văn hóa cổ truyền Việt Nam với các cộng đồng khác và đã được sự tán thưởng nồng nhiệt không những của đồng bào Vietnam mà cả những giới chức thẩm quyền địa phương cũng phải thán phục. Do đó kể từ năm 1987, cứ mỗi lần Tết đến là quận hạt Santa Clara ra quyết nghị lấy tuần lễ từ mồng 1 Tết đến mồng 7 Tết làm tuần lễ Việt Nam, khởi đầu bằng những lễ chào cờ và thượng kỳ Việt Nam Quốc Gia trước các Tòa Thị Chính và Quận Hạt, sau đó là những cuộc tranh đua thể thao, văn chương, triển lãm tranh họa, v.v... (xin mở dấu ngoặc để nói qua về việc treo cờ Quốc gia VN mà có người đã lo sợ cho rằng bất hợp lệ. Đối với những người đó, văn thư của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ gởi ông Stanley E. Anderson, chủ tịch Hội đồng Thành phố San Jose đã nói rõ không có gì trái ngại).

Quan trọng hơn nữa, từ mấy năm nay, cộng đồng Việt Nam ở San Jose đã chuẩn bị thành lập "Công Viên Văn Hóa Việt Nam" một dự án đã được Hội Đồng Công Viên Thành Phố đồng thanh chấp thuận trong phiên họp ngày 24-9-1986. Sau đó đại diện của Hội Đồng Thành Phố và cộng đồng Việt Nam đã bô ra nhiều ngày thám sát dọc theo con sông Coyote để tìm vị trí thích hợp xây cất những công trình văn hóa tượng trưng cho hình ảnh sống động, tiêu biểu về sự hiện diện của một sắc dân tị nạn từ Đông Nam Á đến. Chắc chắn công trình này sẽ đòi hỏi sự góp sức của nhiều Kiến trúc sư, Kỹ sư, họa sĩ, các nhà văn hóa, học giả, các đoàn thể tôn giáo, xã hội, v.v...

Trong lúc khởi đầu và trong tinh thần bất vụ lợi, Hội Văn Hoá Việt và Hội quán Việt Nam ở San Jose đóng vai trò phối hợp và đảm trách phần thiết kế chung với các cơ quan dân cử và chuyên môn của thành phố San Jose.

Sau đây là những kết quả sơ khởi:
I VỀ VỊ TRÍ: dự án xây cất Công Viên Văn Hóa Việt Nam sẽ thiết lập bên dòng sông Coyote, khoảng giữa

Trong Lá Thư số 46, tháng 6-89, AH Đào Trọng Cường có nêu lên "Việc giữ gìn gốc Việt cho mai hậu" và đã kết luận "Chúng ta sẽ bước vào con đường dài gai góc, nhưng phải bắt đầu bước ra khỏi ngưỡng cửa mới khởi đầu được cuộc hành trình..." Ai hữu Cường đã nói lên cái thao thức của mình trong suốt thời gian qua và những gì ai hữu đã làm ở Canada để bảo tồn văn hóa Việt Nam lấy gia đình làm gốc.

BẢO TỒN...

(Tiếp theo trang 17)

đường Story và Capitol Expressway, một vùng trù phú dân cư đông đúc, nhất là dân tị nạn Việt Nam, và sẽ chiếm trên một khoảng đất rộng 10 mẫu, không kể bãi đậu xe, do Hội đồng Thành phố San Jose cấp tặng miễn phí.

II. VỀ NỘI DUNG: chắc hẳn các thúc giả phải suy nghĩ là trong Công Viên Văn Hoá Việt Nam sẽ có những công trình xây cất gì để một mặt vừa có thể thực hiện được, mặt khác mang đủ ý nghĩa cần thiết. Sau đây là một bản liệt kê các dự án (theo tài liệu báo “Tin Biển” của Hội Quán Việt Nam San Jose)

1. Cổng Tam Quan

Sẽ cố gắng làm đúng kích thước của Cổng tam quan tại lăng Tả quân Lê Văn Duyệt, Gia Định, với 4 tầng mái cuồng và 3 cửa vào vòm cung.

2. Kỳ đài:

Gồm 3 cột cờ Hoa Kỳ, Việt Nam Quốc Gia và Tiểu bang Cali trên một hàng ngang và có chân bệ bằng đá cầm thạch. Ngân khoản dự trù lối 30,000\$ hiện đã quyên góp gần đủ. Kỳ đài là dự án số 2 nhưng sẽ xây cất đầu tiên khi vị trí ổn định xong.

3. Chùa Một Cột:

Đây là một hình ảnh đặc thù của khoa kiến trúc Việt Nam từ đời nhà Lý. Hiện chùa này ở ngoại thành Hà Nội xây cất từ năm 1049. Vì kích thước chùa này không lớn nên sẽ dự trù xây đúng mẫu chùa thật.

4. Tháp Rùa:

Xây phỏng theo hình ảnh Tháp Rùa tại Hồ Hoàn Kiếm Hanoi (Riêng tôi không đồng ý về việc này vì có tính cách dã sử, hoang đường. TSH)

5. Tháp Chùa Thiên Mụ:

Xây theo hình ảnh tháp 7 tầng tại chùa Thiên Mụ bên bờ sông Hương tại Huế (Theo tôi đã có chùa Một Cột, nên thay thế bằng cảnh Hồ Tịnh Tâm... hoặc một cảnh khác)

6. Đền thờ Quốc Tổ Hùng Vương:

Đây là một dự án quan trọng với hi vọng có thể thực hiện được do sự chủ động của Hội Người Việt Cao Niên vùng vịnh San Francisco. Lễ đặt viên đá đầu tiên đã thực hiện vào dịp Tết Kỷ Tỵ vừa qua.

7. Bảo tàng viện của dân Việt tị nạn:

Một trong các ước mơ lớn lao là sẽ thực hiện một bảo tàng viện với kích thước nhỏ nhưng vừa đủ để ghi nhận lịch sử cuộc di tản của người Việt tị nạn từ 1975. Nơi đây sẽ là một bộ sưu tầm về các thuyền nhân (boat people), bộ nhân (foot people) VN tị nạn trên khắp thế giới trải qua bao thăng trầm và sau cùng đã tồn tại và chen vai thích cảnh cùng các sắc dân khác.,

III. CHUẨN BỊ BỐI CẢNH:

Với các nét phác họa kể trên, khu vườn Văn Hóa Việt Nam sẽ được thực hiện theo một tiến trình dài hạn qua nhiều giai đoạn khác nhau. Mỗi khu vực dự trù cho một công trình kiến trúc sẽ được dành riêng với các loại cây thích hợp như tre, trúc, chuối, dừa v.v... Những hình ảnh Việt nam khác cũng sẽ được lựa chọn cho bối cảnh của các công trình kiến trúc sao cho thích hợp với phong thổ tại miền Bắc Cali. Những con đường quanh co từ cổng tam quan đi qua Vũ đình trường với ngọn kỵ đài và từ đây dẫn đến khu Kiến trúc Bắc Trung Nam thể hiện mỗi miền một vẻ. Tất cả sẽ nhờ vào óc tưởng tượng và sáng kiến của các kiến trúc sư thiết kế đồ án, các học giả viết đồ án để xin yểm trợ tài chính khắp nơi. Mỗi khu vực hoặc mỗi đồ án sẽ phân định dành cho một hội đoàn đảm trách riêng biệt.

(Xem tiếp trang 56)

BẢO TỒN...

(Tiếp theo trang 18)

IV. LỊCH CỘNG ĐỒNG:

Nguyên tắc căn bản là Công Viên Văn Hoá Việt Nam sẽ được mở cửa cho tất cả công chúng. Tuy nhiên về phương diện tinh thần, người Việt Nam phải tạo dựng sao cho được một hình ảnh quê hương để đón chào các sắc dân thân hữu đến viếng thăm. Chính cộng đồng Việt Nam phải tạo ra các sinh hoạt để khu vườn văn hóa quê hương ngày thêm sinh động. Một lịch cộng đồng sẽ được thành lập để có một thời khóa biểu hàng năm, bắt đầu từ một lễ trù tịch giữa đêm giao thừa vào khoảng tháng 2 dương lịch. Tiếp theo là ngày giỗ tổ Hùng Vương vào khoảng cuối tháng 3 d.l. một ngày quan trọng mà có người đề nghị tạm thời làm ngày Quốc Khánh. Rồi đến thứ bảy gần 30-4 là dịp để cộng đồng tập trung dưới ngọn kỳ đài tưởng niệm ngày rời bỏ quê hương năm 1975. Tết Trung Thu vào tháng 10 d.l. là lúc thời tiết rất tốt để tổ chức ngày Nhu đồng tại công viên của quê hương. Và thêm vào đó, các hội đoàn có thể luân phiên tổ chức các buổi sinh hoạt ngoài trời để công viên văn hóa luôn luôn sống động và mãi mãi mang hình ảnh quê hương Việt Nam.

Trên đây là phác họa về một dự án văn hóa. Thoạt mới nghe ai cũng tưởng như một giấc mơ, nhưng đây là một ước mơ nhỏ bé và vừa tầm tay dù rằng sẽ cần rất nhiều nỗ lực của cả cộng đồng. Phần thỏa ước tương thuận giữa Hội đồng Thị xã San Jose và Liên Hội Bắc Cali đã ký kết xong. Phần còn lại là thời gian và rất nhiều tấm lòng Việt Nam mở rộng...

Xin quý Ái Hữu Công Chánh chúng ta xét có thể đóng góp được gì cho công tác văn hóa này không?

Riêng tại Bắc Cali, chúng tôi đã gửi một danh sách tự nguyện Kỹ sư và Kiến trúc sư địa phương đến Hội quán Việt Nam San Jose để khi nào Uỷ Ban Thiết Kế hoặc Xây Cất cần sự đóng góp chuyên môn thì cho chúng tôi biết tham gia. Tuy nhiên quý ái hữu xa gần nếu có ý kiến gì hoặc yểm trợ tiền bạc cũng có thể liên lạc với Hội Quán Việt Nam nói trên qua Ông Vũ Văn Lộc, giám đốc, số 1257 Runshaw Place, San Jose, CA 95121 (USA) Tel (408) 971-7861.

*"Một cây làm chẳng nên non
Ba cây chụm lại thành hòn núi cao"
(Ca dao)*

TRẦN SĨ HUÂN

SINH HOẠT CỦA ÁI HỮU CÔNG CHÁNH VÙNG MELBOURNE VICTORIA – ÚC CHÂU

Thân gởi Ái hữu Nguyễn Tân Thọ

Anh em ở Melbourne đã nhận được LT Công Chánh số 46 và tôi xin gởi định kèm chi phiếu \$292.60 Mỹ Kim của các AH Công Chánh Melbourne Victoria, ủng hộ Lá Thư như sau:

Ái Hữu Trần Đăng Khoa	\$30	Úc Kim
Ái Hữu Trần Văn Anh	\$30	Úc Kim
Ái Hữu Nguyễn Ngọc Thịnh	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Phan Khắc Thành	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Trương Công Thiện	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Nguyễn Cư	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Trương Hoàng Vĩnh Phương	\$40.00	Úc Kim
Ái Hữu Vũ Đình Ngũ	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Bùi Kim Bảng	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Huỳnh Thu Nguyên	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Lê Nguyên Thông	\$30.00	Úc Kim
Ái Hữu Lê Nguyên Tùng	\$40.00	Úc Kim

Cộng: \$390.00 Úc Kim

Đổi thành: \$292.60 Mỹ Kim

Về sinh hoạt các Ái Hữu vùng Victoria, Australia, trong năm nay có tổ chức 2 buổi họp mặt.

1. Nhân dịp Ái Hữu Lê Cảnh Túc ở Sydney xuống Melbourne công tác cho Mặt Trận Liên Minh vào đầu tháng 4, Ái Hữu Thịnh có tổ chức buổi họp mặt tại nhà anh Thịnh để đón tiếp anh Túc và gồm có các anh chị Khoa, Thiện, Anh, Bảng, Thành, Thông và Phương.

2. Nhân dịp Ái Hữu Nguyễn Duy Tâm ở California qua thăm thân mẫu ở Melbourne, và cũng để gặp nhau hàng năm, ngày 5-9 tôi có tổ chức buổi họp mặt tại nhà tôi và có anh chị nêu trên tham dự. Ái Hữu Nguyễn Duy Tâm vào giờ chót bị bận việc không đến họp mặt được. Ái Hữu Phương có cho hay là anh sắp học xong văn bằng Tiến Sĩ. Anh Phương hiện đang phục vụ cho Nha Kiều Lộ Victoria.

TRẦN VĂN ANH

Australia